

de aanvraag tot definitieve erkenning van het Regionaal Landschap Rivierenland

**Advies over de aanvraag tot definitieve erkenning
van het Regionaal Landschap Rivierenland en de
uitbreiding van het werkingsgebied**

Datum van goedkeuring	4 juli 2013
Volgnummer	2013 36
Coördinator + e-mailadres	Verheeke, jan.verheeke@minaraad.be
Co-auteur + e-mailadres	n.n., n.n.

De heer Jeroen Nachtergaele
Wvd. Afdelingshoofd Beleid
Agentschap voor Natuur en Bos
Koning Albert II Laan 20
1000 Brussel

Datum **4 juli 2013**

Uw referentie **BL-AVES/RL
RLRL/ERK/13-05008/LS**

Onze referentie **01/K2/2013/0582**

Betreft **Advies over de aanvraag tot definitieve erkenning van het
Regionaal Landschap Rivierenland en de uitbreiding van het
werkingsgebied**

Geachte heer Nachtergaele,

- [1] Uw vraag om advies betreffende de in rand vermelde aangelegenheid heeft de Minaraad bereikt op 11 juni 2013. U stond aan de Minaraad een advies-termijn van twee maanden toe, overeenkomstig art. 6, §1, van het Besluit van de Vlaamse regering van 8 december 1998 inzake de voorlopige en definitieve erkenning van regionale landschappen (hierna: "Erkenningsbesluit")..
- [2] Wat nu voorligt is een definitieve erkenningsaanvraag, onderbouwd door een uitgebreid (246 blz.), goed gestructureerd dossier, dat bovendien verlicht wordt met illustraties, kaartmateriaal, tabellen en bijlagen. Het Regionaal Landschap Rivierenland heeft een werkingsgebied van meer dan 45.000 ha, dat is opgebouwd rond de benedenlopen van de zoetwatergetijdenrivieren Nete, Dijle, Zenne en Rupel. In de valleien van deze benedenlopen komt een typisch landschap voor, met een grote gaafheid en cultuurhistorische waarde, met grote potenties voor natuurontwikkeling, en met opportuniteiten voor natuurgerichte recreatie en toerisme.

Het werkingsgebied vormt aldus, volgens de samenstellers van het erkenningsdossier, een uitermate geschikt gebied om bij de verschillende maatschappelijke doelgroepen het draagvlak voor natuur en landschap te vergroten (erkenningsdossier, pp. 87-89).

- [3] In 2010 heeft de Minaraad reeds geadviseerd over het betrokken regionale landschap, met name inzake tot de voorlopige erkenning ervan (Advies 2010|43). De Minaraad stelde toen vast dat het regionaal landschap voldeed aan alle criteria die vermeld worden in het Erkenningsbesluit.

De Minaraad wees wel op grote aandeel van vertegenwoordigers van erkende verenigingen voor landbouw, toerisme en wildbeheer in de algemene vergadering, en gaf als aanbeveling mee het evenwicht in de inspraak en de taakuitoefening te bewaken. Als slotsom gaf de Minaraad aan dat het regionaal landschap reeds toen vele inspanningen had geleverd in de uitbouw van zijn werking, en adviseerde de Minaraad positief over de aanvraag.

- [4] De samenstelling van de algemene vergadering wordt behandeld op pp. 95-97 van het erkenningsdossier. Groep A (provinciebestuur en gemeentebesturen) levert 13 stemgerechtigde leden; groep B (erkende milieu- en natuurverenigingen) is vertegenwoordigd door 15 stemgerechtigde leden; groep C (erkende verenigingen voor landbouw, toerisme en wildbeheer) telt 21 stemgerechtigde leden. Daarnaast zijn er nog acht adviserende leden, zonder stemrecht: het gaat om de te betrekken Vlaamse administraties, evenals de provinciale en de gemeentelijke milieudiensten. Tot slot zijn er 13 geassocieerde leden, zonder stemrecht, waaronder leden namens vier polderbesturen en twee bosgroepen.

Op p. 114-115 van het erkenningsdossier wordt er verklaard dat deze brede vertegenwoordiging van alle actoren het draagvlak voor de werking van het regionaal landschap zal verbreden. De Minaraad kan deze stelling bijtreden, en pleit voor een verdere verbreding.

De Minaraad doet overigens opmerken dat de formulering van art. 4, §2, van het Besluit van de Vlaamse Regering van 8 december 1998 tot vaststelling van de regelen voor de voorlopige en definitieve erkenning van regionale landschappen, niet dusdanig is dat de in die bepaling vermelde samenstellende doelgroepen alleen en exclusief de stemgerechtigde leden zouden mogen zijn van die algemene vergadering.

- [5] In het deel over de activiteiten en projecten in de periode van de voorlopige erkenning (Erkenningsdossier, pp. 116-212) wordt door middel van projectfiches en verslaggeving inzake de communicatie-activiteiten duidelijk gemaakt dat het activiteitsniveau, dat bleek te bestaan op het moment van de voorlopige erkenning, onverminderd is verder gezet. Dit laat vermoeden dat de vooropgestelde extra activiteiten en projecten voor de eerste periode van de definitieve erkenning (Erkenningsdossier pp. 213-229), evenals de krachtlijnen en visie voor de werking van de periode 2014-2019 (pp. 240-244) ook een dergelijke actieve uitvoering zullen kennen.

- [6] Merkwaardig is tot slot het voornemen om te komen tot een heus digitaal landschapsloket, als onderdeel van de communicatiestrategie. Hiermee wil het regionaal landschap het aanspreekpunt worden voor inwoners, verenigingen en besturen in de regio (Erkenningsdossier, p. 242). Als verklaring wordt er op gewezen dat een aanzienlijk deel van de landschappelijke waardevolle gebieden in de streek in eigendom en/of beheer is van particulieren en/of lokale overheden. Via dit landschapsloket wil het Regionaal Landschap deze groep eigenaars en beheerders ondersteunen om bij inrichting en beheer van deze gebieden de landschappelijke waarde te behouden en te vergroten (Erkenningsdossier, p. 150).

De Minaraad meent dat dit digitaal loket – zeker als het ook daadwerkelijk interactief zal functioneren – kan opgevat worden als een initiatief *“die de participatie van de doelgroepen en de bevolking aan het beheer, het herstel, de aanleg en de ontwikkeling van kleine landschapselementen en het natuurbehoud in elk van de verschillende gemeenten van het werkingsgebied”* bevordert (Erkenningsbesluit, art. 4, §6, eerste lid, 4de gedachtenstreeptje), alhoewel dit type communicatie-initiatief de stellers van het Erkenningsbesluit toen vermoedelijk niet voor ogen stond. Dit initiatief moet alleszins wel afgestemd worden met vergelijkbare initiatieven in dezelfde streek, als die bestaan; de concrete uitwerking ervan moet doorgesproken worden met de betrokken doelgroepen.

- [7] Op basis van het voorgaande adviseert de Minaraad positief over de definitieve erkenning van het Regionaal Landschap Rivierenland.

Met hoogachting,

Bert De Wel

Voorzitter